

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2022/11/НА-СТА-ТТЗ

<p>Баянхонгор 2022 он Цахим хуудас: www.audit.mn</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: П.Амаржаргал Утас: 88106992 Цахим хаяг: amarjargalp@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	6
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан	14
3. Аудитын тайлан	15
3.1 Ерөнхий зүйл	15
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	16
3.4 Материаллаг байдал	16
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	16
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө	16
3.5.2 Авлага.....	17
3.5.3 Бараа материал.....	17
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө.....	18
Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	19
Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	19
3.5.8 Өр төлбөр.....	19
Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	19
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	20
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	20
3.5.10 Орлогын данс	20
3.5.11 Зардлын данс	21
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	21
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	23
3.8 Аудитын гол асуудал.....	23
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	25
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	25
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	26
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	26
4. Аудитын илрүүлэлт	26
4.2.1 Зөвлөмж.....	26
5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	28

6. Харьяа ТШЗ-ийн байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа,
зөрчлийн жагсаалт /мянган төгрөгөөр/ 29

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Номгон 1 дүгээр баг, Баянхонгор сум,
Баянхонгор аймаг, 64101
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

2022.08.25 № *2/157*

танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

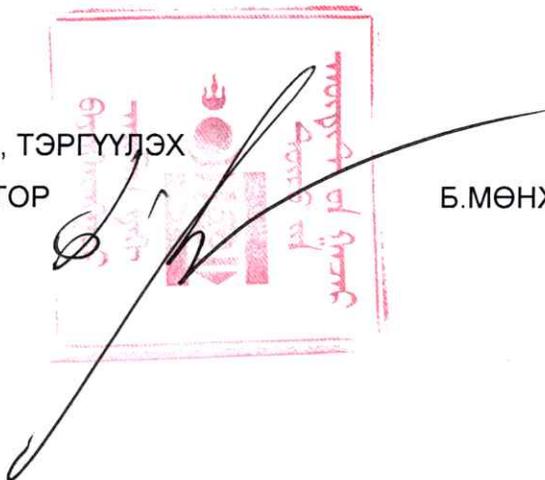
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

A handwritten signature in black ink is written over a red rectangular official stamp. The stamp contains the Mongolian text 'МОНГОЛЫН АУДИТ АГУУС' (Mongolian State Audit Agency) and a central emblem. The signature is written in a cursive style.

Б.МӨНХБАТ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мянган төгрөгөөр			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	724,172.71	1,359,745.19
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	200,906.77	588,283.38
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	200,906.77	588,283.38
31210	Төгрөг	200,906.77	588,283.38
31211	Төрийн сангийн харилцах	200,906.77	588,283.38
33	АВЛАГА	140,613.61	308,160.02
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	0	7,127.20
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	0	101,740.00
33500	Бусад авлага	20,069.40	9,480.20
33510	Байгууллагаас авах авлага	15,066.40	5,300.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,003.00	4,180.20
33600	Зээлийн авлага	120,544.21	189,812.62
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	120,544.21	189,812.62
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	120,544.21	189,812.62
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	382,652.33	463,301.79
35100	Түүхий эд материал	243,808.48	288,618.82
35110	Тусгай зориулалттай материал	224,833.43	257,228.43
35130	Эм боох материал	18,975.05	31,390.39
35400	Хангамжийн материал	129,543.85	173,732.97
35410	Бичиг хэргийн материал	5,366.28	6,664.84
35420	Аж ахуйн материал	24,850.68	46,454.57
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,093.00	1,093.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,550.00	4,231.27
35450	Барилгын засварын материал	5,151.48	7,692.78
35460	Хүнсний материал	255.27	1,165.80
35470	Бусад хангамжийн материал	91,277.14	106,430.71
35600	Мал амьтад	9,300.00	950.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,882,868.79	8,666,716.10
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6,882,868.79	8,666,716.10
39200	Биет хөрөнгө	6,739,528.79	8,532,116.10
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,804,819.01	8,888,992.32
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-763,677.13	-1,063,251.21
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	283,305.97	248,239.30
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-167,160.76	-168,408.28
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	580,524.52	678,112.97
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-297,642.51	-330,871.00
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	486,519.37	504,759.07
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-232,889.25	-271,936.65
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	26,965.23	26,965.23
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	7,400.00	7,400.00
39217	Ном	11,364.35	12,114.35
39300	Биет бус хөрөнгө	143,340.00	134,600.00
39301	Програм хангамж	2,334.00	2,334.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,884.00	-2,034.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	146,201.84	142,890.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,311.84	-8,590.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	7,607,041.50	10,026,461.29
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,820.45	50.00

41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,820.45	50.00
41300	Өглөг	3,820.45	50.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	3,820.45	50.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	7,603,221.06	10,026,411.29
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	7,603,221.06	10,026,411.29
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,023,410.39	2,023,410.39
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	3,601,129.00	6,055,879.24
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,601,129.00	3,632,689.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	2,423,190.23
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,978,681.67	1,947,121.67
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	7,607,041.50	10,026,461.29

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Мянган төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,712,873.04	7,130,819.50
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	89,559.94	548,079.17
110	Орлогын албан татвар	56,628.71	69,241.34
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	56,628.71	69,241.34
110002	Үйл ажиллагааны орлого	30,422.26	37,378.55
110003	Хөрөнгийн орлого	24,386.44	27,950.79
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,820.00	3,912.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,220.00	64,784.16
113002	Бууны албан татвар	3,220.00	3,546.50
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	61,237.66
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	29,711.23	414,053.67
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	24,124.91	29,178.81
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,859.51	2,075.81
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	15,000.00	19,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7,265.40	8,103.00
1181	Газрын төлбөр	2,071.32	1,741.25
118101	Газрын төлбөр	2,071.32	1,741.25
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0	382,233.60
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0	382,233.60
1183	Бусад татвар	3,515.00	900.00
118301	Бусад татвар	3,150.00	900.00
118304	Нохойны албан татвар	365.00	0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,254,216.06	2,493,260.08
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,254,216.06	2,493,260.08
120003	Торгуулийн орлого	40,668.60	75,062.45
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,213,547.46	29,162.58
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,599.33	2,659.27
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	33,920.50	26,503.31
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,175,027.63	0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	0	2,203,362.77
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0	185,672.28
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,369,097.04	4,089,480.25
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,539,207.62	1,724,452.62
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,366.72	111,245.52
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,506,840.90	1,613,207.10
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	74,995.67	381,913.13

Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	57,365.99	118,256.75
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,629.68	13,721.89
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	0	249,934.50
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,718,874.64	1,958,093.67
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	907,366.10	1,075,156.87
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	751,089.50	782,252.30
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	60,419.04	100,684.50
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	36,019.10	25,020.83
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,019.10	25,020.83
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,971,503.29	4,695,161.96
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,971,503.29	4,695,161.96
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,921,920.88	3,329,483.18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,493,767.71	1,519,897.84
210101	Үндсэн цалин	1,390,872.18	1,125,683.98
210102	Нэмэгдэл	70,344.23	271,296.49
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	5,216.13
210104	Урамшуулал	26,878.10	104,362.93
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,673.20	13,338.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	189,839.23	198,736.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	131,258.97	143,197.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,508.03	13,633.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,454.38	10,238.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,614.81	2,959.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,003.04	28,706.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	327,311.20	350,347.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,602.31	17,120.94
210302	Түлш, халаалт	311,830.80	329,506.78
210303	Цэвэр, бохир ус	878.10	3,720.21
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	86,150.73	273,466.18
210401	Бичиг хэрэг	8,520.70	9,122.19
210402	Тээвэр, шатахуун	43,140.76	51,322.96
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,472.87	6,301.05
210404	Ном, хэвлэл	463.80	300.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,736.97	5,028.36
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,254.60	36,898.77
210408	Бараа материал акталсны зардал	13,561.03	27,813.78
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	0	136,678.48
2105	Нормативт зардал	97,232.03	137,692.61
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	31,776.14	73,229.50
210502	Хоол, хүнс	64,502.49	62,998.91
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	953.40	1,464.20
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,199.90	14,165.03
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	265.50	40.00
210604	Урсгал засвар	5,934.40	14,125.03
2107	Томилолт, зочны зардал	7,440.95	1,855.40
210702	Дотоод албан томилолт	5,371.50	1,855.40
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,069.45	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	249,977.31	245,681.32
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	244,065.45	239,288.55
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,150.00	1,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	636.74	635.66

Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн аудитын тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	347.50	412.62
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	213.63	93.30
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.00	3,951.20
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	464,001.82	587,640.25
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,580.98	88,098.40
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,926.80	6,997.61
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	421,494.04	492,544.25
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,049,582.41	1,365,678.77
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,884.43	106,565.69
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,046.40	18,604.50
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0	14,319.20
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	23,476.03	64,054.40
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,362.00	9,587.60
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	945,840.71	1,191,856.12
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	907,366.10	1,075,156.87
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,366.72	111,245.52
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,107.89	5,453.73
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	57,857.26	67,256.96
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	57,857.26	67,256.96
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,741,369.75	2,435,657.55
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,082,820.18	12,467.31
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	817,750.23	12,467.31
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	265,069.94	0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	658,549.57	2,423,190.23

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

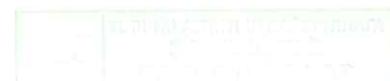
/Мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,023,410.39	2,675,109.51	2,246,151.59	6,944,671.49
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	696,427.84	696,427.84
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,023,410.39	2,675,109.51	2,942,579.43	7,641,099.33
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	-696,427.84	0.00	-696,427.84
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	658,549.57	658,549.57
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,023,410.39	1,978,681.67	3,601,129.00	7,603,221.06
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,023,410.39	1,978,681.67	3,601,129.00	7,603,221.06
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	31,560.00	31,560.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,023,410.39	1,978,681.67	3,632,689.00	7,634,781.06
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	-31,560.00	0.00	-31,560.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	2,423,190.23	2,423,190.23
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,023,410.39	1,947,121.67	6,055,879.24	10,026,411.29

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Мянган төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,583,835.05	4,698,648.84
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	89,559.94	548,079.17
110	Орлогын албан татвар	56,628.71	69,241.34
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	56,628.71	69,241.34
110002	Үйл ажиллагааны орлого	30,422.26	37,378.55
110003	Хөрөнгийн орлого	24,386.44	27,950.79
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,820.00	3,912.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,220.00	64,784.16
113002	Бууны албан татвар	3,220.00	3,546.50
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	61,237.66
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	29,711.23	414,053.67
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	24,124.91	29,178.81
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,859.51	2,075.81
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	15,000.00	19,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7,265.40	8,103.00
1181	Газрын төлбөр	2,071.32	1,741.25
118101	Газрын төлбөр	2,071.32	1,741.25
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0	382,233.60
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0	382,233.60
1183	Бусад татвар	3,515.00	900.00
118301	Бусад татвар	3,150.00	900.00
118304	Нохойны албан татвар	365.00	0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	125,178.07	162,829.42
120	Нийтлэг татварын бус орлого	125,178.07	162,829.42
120003	Торгуулийн орлого	40,668.60	75,062.45
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	84,509.47	87,766.96
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,588.97	68,390.86
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	33,920.50	19,376.11
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,369,097.04	3,987,740.25
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,539,207.62	1,724,452.62
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,366.72	111,245.52
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,506,840.90	1,613,207.10
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	74,995.67	280,173.13
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	57,365.99	118,256.75
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,629.68	13,721.89
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	0	148,194.50
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,718,874.64	1,958,093.67
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	907,366.10	1,075,156.87
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	751,089.50	782,252.30
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	60,419.04	100,684.50
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	36,019.10	25,020.83
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,019.10	25,020.83
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,388,932.37	4,126,123.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,388,932.37	4,126,123.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,339,349.96	2,796,587.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,494,130.40	1,519,897.84

Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн аудитын тайлан

210101	Үндсэн цалин	1,179,192.52	1,125,683.98
210102	Нэмэгдэл	203,407.21	271,296.49
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	5,216.13
210104	Урамшуулал	105,857.06	104,362.93
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,673.60	13,338.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	189,839.23	198,736.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	131,241.31	143,197.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,492.31	13,633.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,431.92	10,238.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,635.72	2,959.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,037.97	28,706.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	333,556.40	353,597.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,602.31	17,120.94
210302	Түлш, халаалт	318,076.00	332,756.78
210303	Цэвэр, бохир ус	878.10	3,720.21
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	70,896.94	80,209.38
210401	Бичиг хэрэг	8,944.70	8,944.25
210402	Тээвэр, шатахуун	41,513.97	47,436.72
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,472.87	6,298.42
210404	Ном, хэвлэл	3,311.80	1,736.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,336.60	3,356.85
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,317.00	12,436.54
2105	Нормативт зардал	85,789.98	102,249.12
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	15,883.28	32,428.60
210502	Хоол, хүнс	64,463.30	54,489.82
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,443.40	15,330.70
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,612.00	25,548.58
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,219.60	1,573.40
210602	Тавилга	260.00	0
210604	Урсгал засвар	17,132.40	23,975.18
2107	Томилолт, зочны зардал	7,440.95	1,855.40
210702	Дотоод албан томилолт	5,371.50	1,855.40
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,069.45	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	74,004.09	255,910.75
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	67,842.22	249,515.35
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,400.00	1,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	672.24	617.76
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	350.20	300.52
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	175.43	223.30
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.00	3,953.83
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,079.97	258,582.07
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,642.07	251,355.06
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	22,437.90	7,227.01
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,049,582.41	1,329,535.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,884.43	66,122.85
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,046.40	18,604.50
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0	14,319.20
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	23,476.03	22,866.55
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,362.00	10,332.60
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	945,840.71	1,196,156.12
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	907,366.10	1,075,156.87

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,366.72	111,245.52
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,107.89	9,753.73
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	57,857.26	67,256.96
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	57,857.26	67,256.96
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	194,902.68	572,525.22
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	163,590.84	185,148.62
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	163,590.84	185,148.62
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	163,590.84	185,148.62
220001	Барилга байгууламж	113,855.34	109,652.52
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	49,735.50	75,496.10
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-163,590.84	-185,148.62
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	31,311.84	387,376.60
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	169,594.93	200,906.77
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	200,906.77	588,283.38

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,023,361.20	2,777,439.75	245,921.45	91.87
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,885,911.70	2,667,787.23	218,124.47	92.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,846,585.50	2,634,097.23	212,488.27	92.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,557,556.10	1,519,897.84	37,658.26	97.58
210101	Үндсэн цалин	1,137,306.90	1,125,683.98	11,622.92	98.98
210102	Нэмэгдэл	282,109.80	271,296.49	10,813.31	96.17
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,006.00	5,216.13	789.87	86.85
210104	Урамшуулал	118,795.10	104,362.93	14,432.17	87.85
210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,338.30	13,338.30	0.00	100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	208,813.30	198,736.63	10,076.67	95.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	148,436.90	143,197.84	5,239.06	96.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,567.90	13,633.05	934.85	93.58
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,601.50	10,238.96	2,362.54	81.25
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,018.90	2,959.87	59.03	98.04
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,188.10	28,706.90	1,481.20	95.09
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	374,883.90	353,597.93	21,285.97	94.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,856.90	17,120.94	2,735.96	86.22
210302	Түлш, халаалт	351,225.50	332,756.78	18,468.72	94.74
210303	Цэвэр, бохир ус	3,801.50	3,720.21	81.29	97.86
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	83,225.00	80,909.38	2,315.62	97.22
210401	Бичиг хэрэг	9,087.30	8,944.25	143.05	98.43
210402	Тээвэр, шатахуун	48,895.40	47,436.72	1,458.68	97.02
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,852.10	6,298.42	553.68	91.92
210404	Ном, хэвлэл	2,441.60	2,436.60	5.00	99.80
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,506.80	3,356.85	149.95	95.72
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,441.80	12,436.54	5.26	99.96

2105	Нормативд зардал	131,258.40	102,249.12	29,009.28	77.90
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	32,429.00	32,428.60	0.40	100.00
210502	Хоол, хүнс	83,489.20	54,489.82	28,999.38	65.27
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	15,340.20	15,330.70	9.50	99.94
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	99,311.80	99,144.68	167.12	99.83
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	46,351.70	46,219.50	132.20	99.71
210602	Тавилга	6,000.00	6,000.00	0.00	100.00
210604	Урсгал засвар	46,960.10	46,925.18	34.92	99.93
2107	Томилолт, зочны зардал	2,027.50	1,855.40	172.10	91.51
210702	Дотоод албан томилолт	2,027.50	1,855.40	172.10	91.51
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,377.50	19,124.20	253.30	98.69
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,864.40	12,728.80	135.61	98.95
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,300.00	1,300.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	618.80	617.76	1.04	99.83
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	327.00	300.52	26.48	91.90
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	223.30	223.30	0.00	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,044.00	3,953.83	90.17	97.77
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	370,132.00	258,582.07	111,549.93	69.86
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	362,605.40	251,355.06	111,250.34	69.32
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,526.60	7,227.01	299.59	96.02
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	39,326.20	33,690.00	5,636.20	85.67
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	39,326.20	33,690.00	5,636.20	85.67
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,235.10	18,604.50	5,630.60	76.77
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	4,752.90	4,752.90	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,338.20	10,332.60	5.60	99.95
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	137,449.50	109,652.52	27,796.98	79.78
220001	Барилга байгууламж	137,449.50	109,652.52	27,796.98	79.78
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,023,361.20	2,723,333.79	300,027.41	90.08
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,613,207.10	1,545,950.14	67,256.96	95.83
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,613,207.10	1,545,950.14	67,256.96	95.83
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,184,224.00	1,064,595.86	119,628.14	89.90
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,083,539.50	963,911.36	119,628.14	88.96
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	100,684.50	100,684.50	0.00	100.00
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	38,465.10	25,020.83	13,444.27	65.05
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	38,465.10	25,020.83	13,444.27	65.05
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	187,465.00	87,766.96	99,698.04	46.82
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	35,000.00	68,390.86	-33,390.86	195.40

350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,300.00	19,376.11	-2,076.11	112.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	135,165.00	0	135,165.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	138,231.51	-138,231.51	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	84,125.55	-84,125.55	0.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	915	378	537.00	41.31
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6	6	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	6	6	0.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	123	121	2.00	98.37
620001	Удирдах ажилтан	8	8	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	84	80	4.00	95.24
620003	Үйлчлэх ажилтан	30	30	0.00	100.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	1	3	-2.00	300.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	663	663	0.00	100.0
630001	Төрийн өмчит ЕБС	533	0	533.00	0.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	533	0	533.00	0.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	130	130	0.00	100.00
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСДИЙН ТОО	130	130	0.00	100.00
640001	Улсын эмнэлгээр хэвтэн эмчлүүлэгсдийн тоо	123	121	2.00	98.37
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	10	10	0.00	100.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	55	55	0.00	100.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	3	3	0.00	100.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	20	16	4.00	80.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	31	31	0.00	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	1	3	-2.00	300.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	3	3	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан

/Мянган төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	өмнөх он	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	74,995.70	280,173.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	74,995.70	280,173.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	74,995.70	280,173.10
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	45,411.80	237,986.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,411.80	237,986.60
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,583.90	42,186.50
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	29,583.90	42,186.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,476.00	32,432.80

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	9566.3
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	23,476.00	22,866.50
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,107.90	9,753.70
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	0
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6107.9	9,753.70
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	74,995.70	280,173.10
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	74,995.70	280,173.10
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	57,366.00	118,256.70
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,629.70	13721.9
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	0	148,194.50

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор П.Амаржаргал гүйцэтгэж хяналтыг ахлах аудитор М.Алтантуяа, аудитын менежер А.Цээням, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 12 дүгээр сарын 30-ний өдрийн 203 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Өлзийт сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 1 дүгээр гарын үсгийг Засаг дарга Б.Эрдэнэбат, 2 дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны дарга С.Хонгорзул нар зурж байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Өлзийт сумын Засаг даргын Тамгын газрын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь Төр иргэнээ дээдэлсэн, өрх гэр хүний хөгжлийг дэмжсэн төрийн захиргааны мэргэшсэн хамт олон байж ногоон эдийн засагт суурилсан манлайлагч сум болно.” гэж тодорхойлжээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Өлзийт сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны жилийн эцсийн төсвийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл "Бага" гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 80 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн 4,695,161.9 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 46,951.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 37,561.3 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 200,906.8 мянга, эцсийн үлдэгдэл 588,283.4 мянган төгрөг болж 387,376.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төрийн сангийн дансанд байгаа бэлэн мөнгө	200,906.8	588,283.4	387,376.6	100.0
Дүн	200,906.8	588,283.4	387,376.6	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 588,283.4 төгрөг нь төрийн сангийн орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд буцаан төвлөрүүлсэн 111,245.5 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 28,618.3 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 55,507.3 мянга, орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл 392,912.3 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 140,613.6 мянга, эцсийн үлдэгдэл 308,160.0 мянган төгрөг болж 167,546.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл / мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		7,127.2	7,127.2
Татаас санхүүжилтийн авлага		101,740.0	101,740.0
Байгууллагаас авах авлага	15,066.4	5,300.0	(9,766.4)
Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,003.0	4,180.2	(822.8)
Зээлийн авлага	120,544.2	189,812.6	69,268.4
Дүн	140,613.6	308,160.0	167,546.4

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт авлагын 61.6 хувь буюу 69,268.4 мянган төгрөгийг сум хөгжүүлэх сангийн авлага, 33.0 хувь буюу 101,740.0 мянган төгрөг нь эрүүл мэндийн төвийн ЭМД-ын сангаас авах Ковид-19 өвчлөлийн эмчилгээний төлбөрийн санхүүжилт дутуу авсан холбоотой байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засаг даргын Тамгын газар	1,000.00	8127.2	7,127.2	2.6
ЭМТ		101740.0	101,740.0	33.0
ЕБС	9,950.00	4300.0	-5,650.0	1.40
Цэцэрлэг	1,520.00		-1,520.0	0.00
СХС	120,544.2	189,812.6	69,268.4	61.6
ОНХС	7,599.40	4,180.20	-3,419.2	1.4
НИЙТ ДҮН	140,613.6	308,160.0	167,546.4	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сум хөгжүүлэх сангийн авлага оны эхэнд 120,544.2 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан бөгөөд тайлант мянган төгрөгийг барагдуулж оны эцэст 189,812.6- мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүүгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна. эрүүл мэндийн төвийн ЭМД-ын сангаас авах Ковид-19 өвчлөлийн эмчилгээний төлбөрийн санхүүжилт дутуу авсан холбоотой байна.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 382,652.4 мянга, эцсийн үлдэгдэл 463,301.7 төгрөг болж, 80,649.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	224,833.4	257,228.4	32,395.0
Эм боох материал	18,975.1	31,390.4	12,415.3
Бичиг хэргийн материал	5,366.3	6,664.8	1,298.5
Аж ахуйн материал	24,850.7	46,454.6	21,603.9
Сэлбэг хэрэгсэл	1,093.0	1,093.0	0.0
Түлш, шатах тослох материал	1,550.0	4,231.3	2,681.3
Барилгын засварын материал	5,151.5	7,692.7	2,541.2
Хүнсний материал	255.3	1,165.8	910.5
Бусад хангамжийн материал	91,277.1	106,430.7	15,153.6
Мал амьтад	9,300.0	950.0	-8,350.0
Дүн	382,652.4	463,301.7	80,649.3

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 463,301.7 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 80,649.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь сумын ЗДТГ 28,292.8 мянга, Эрүүл мэндийн төв 14,343.5

мянга, хүүхдийн цэцэрлэг 10,335.6 мянга, Ерөнхий боловсролын сургууль 27,319.8 мянга, Соёлын төв 913.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлох нөлөө үзүүлж байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	3,573.7	3,018.1	-555.6	0.7
ЗДТГ	81,657.7	109,950.5	28,292.8	23.7
Соёл	25,535.5	26,448.8	913.3	5.7
ЭМТ	42,469.3	56,812.8	14,343.5	12.3
ЕБС	149,300.2	176,620.0	27,319.8	38.1
Цэцэрлэг	80,115.9	90,451.5	10,335.6	19.5
НИЙТ ДҮН	382,652.3	463,301.7	80,649.4	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 573,495.0 мянган төгрөгийн бараа материалын 387,822.71 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 9,505.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хандив тусламжаар, 55,890.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлж авсан, 120,277.2 мянган төгрөгийг бусад эх үүсвэрээс үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна. Тайлант онд Эрүүл мэндийн төв 46,584.5 мянга, ЕБС 6,457.0 мянга, хүүхдийн цэцэрлэг 5,807.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг тус тус үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материалын орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	573,495.0	Хасагдсан	492,845.6
Худалдан авсан	387,822.7	Худалдсан, зарцуулсан	328,353.3
Хандиваар	9,505.0	шилжүүлсэн	136,678.5
Шилжүүлсэн авсан	55,890.1		-
бусад	120,277.2	бусад	27,813.8

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 8,349,434.2 мянга, эцсийн үлдэгдэл 10,511,807.2 мянган төгрөг болж 2,162,373.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БИЕТ ХӨРӨНГӨ	8,200,898.4	10,366,583.2	2,165,684.8	98.6
Барилга байгууламж, орон сууц	6,804,819.0	8,888,992.30	2,084,173.3	84.6
Тээврийн хэрэгсэл	283,305.9	248,239.30	-35,066.6	2.4
Машин тоног төхөөрөмж	580,524.6	678,113.00	97,588.4	6.5
Тавилга эд хогшил	486,519.4	504,759.10	18,239.7	4.8
Түүх соёлын дурсалт зүйл	0.0	0.00	0.0	0.0
Дуусаагүй үйлдвэр	7,400.0	7,400.0	0.0	0.1
Номын фонд	11,364.3	12,114.30	750.0	0.1
Бусад үндсэн хөрөнгө	26,965.2	26,965.20	0.0	0.3
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	148,535.8	145,224.0	-3,311.8	1.4
Программ хангамж	2,334.0	2,334.0	0.0	0.0
Бусад биет бус хөрөнгө	146,201.8	142,890.0	-3,311.8	1.4
НИЙТ ДҮН	8,349,434.2	10,511,807.2	2,162,373.0	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 2,162,373.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн бөгөөд үүний 84.6 хувь буюу 2,084,173.3 мянган төгрөгийг хөрөнгийн хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан нь голлох нөлөө үзүүлж байна Үүнд ЗДТГ нь Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр

134,092.5 мянга, аймгийн ХХААГ-аас 2,381.5 мянга, ЕБС нь өмнөх оны авлагыг барагдуулан 9,950.0 мянга, УТХО-аар баригдсан сургуулийн барилгыг 1,994,558.4 мянга, дээд шатны төсөв захирагчаас шилжиж ирсэн 34,762.8 тоног төхөөрөмж үндсэн хөрөнгөнд бүртгэсэн, Соёлын төв нь Уул уурхайн байгууллагаас 5,000.0 мянган төгрөгийн морин хуур хөгжим үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан, Эрүүл мэндийн төв нь аймгийн ОНӨГ-аас 2,708.5 мянган төгрөгийн вакум хаалт, УИХ-ын гишүүн Адъяасүрэнгээс 12,203.4 мянган төгрөгийн мобайл технологи, ЭМГ-аас 14,359.1 мянган төгрөгийн компьютер, хүчил төрөгч өтгөрүүлэгч аппарат, ургийн зүрхний хэм хэмжигч, вакцины хөргүүр, дагалдах хэрэгсэл зэргийн тус тус үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	864,106.8	864,106.8	0.0	8.2
ЗДТГ	2,558,534.3	2,619,893.1	61,358.8	24.9
Соёл	360,445.8	372,385.8	11,940.0	3.5
ЭМТ	1,427,253.4	1,461,015.9	33,762.5	13.9
ЕБС	1,836,385.2	3,886,090.5	2,049,705.3	37.0
Цэцэрлэг	1,302,708.7	1,308,315.1	5,606.4	12.4
НИЙТ ДҮН	8,349,434.2	10,511,807.2	2,162,373.0	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 75,496.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан, 179,008.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хандив тусламжаар, 50.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бусад байдлаар 2,034,304.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн авсан байна. Мөн ЕБС нь УТХО-аар баригдсан сургуулийн барилгыг 1,994,558.4 мянга шилжүүлэн авсан байна.

Хүснэгт 9. Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	2,288,858.80	Хасагдсан	
Худалдан авсан	75,496.10	Худалдсан	0.00
Хандиваар	179,008.10	Акталсан	121,172.91
Шилжүүлэн авсан	2,034,304.60	Шилжүүлсэн	5,313.00
бусад	50.00	Бусад	

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 3,820.4 мянга, эцсийн үлдэгдэл 50.0 мянган төгрөг болж 3,770.4 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 10. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Богино Хугацаат Өр Төлбөр Дүн	3,820.4	50.0	-3,770.4	100.0
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	3,820.4	50.0	(3,770.4)	100.0
Дүн	3,820.4	50.0	(3,770.4)	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөр нь 50.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй бөгөөд Соёлын төвийн өглөг байна.

Хүснэгт № 11. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Соёлын төв		50.0	50.0	100.0
ЭМТ	3,820.4		(3,820.4)	-
ДҮН	3,820.4	50.0	(3,770.4)	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 7,603,221.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 10,026,411.2 мянган төгрөг болж, 2,423,190.2 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 12. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,023,410.4	2,023,410.4	-	20.2
Өмч: - төрийн	2,023,410.4	2,023,410.4	-	20.2
Хуримтлагдсан үр дүн	3,601,129.0	6,055,879.2	2,454,750.2	60.4
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,978,681.6	1,947,121.6	(31,560.0)	19.4
Дүн	7,603,221.0	10,026,411.2	2,423,190.2	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү дансны үлдэгдэл 31,560.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь Өлзийт сумын ЭМТ-ын дахин үнэлгээний дүнтэй тээврийн хэрэгсэл актлуулсантай холбоотой байна.

Хуримтлагдсан үр дүн данс 2,454,750.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 2,454,750.2 мянган төгрөгөөр өссөнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.10 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын 2020.12.17-ний өдрийн хуралдаанаар 02/09 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 99,100.0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 6,000.0 мянга, нийт 105,100.0 мянган төгрөгөөр анх баталсан байна. Сумын ИТХ-ын 2021.09.27-ний өдрийн хуралдаанаар 04/08 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 205,112.0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 4,500.0 мянга, нийт 243,112.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт №13. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	205,112.0	553,834.1	348,722.1	1,391.6
ИОТХ	7,500.0	37,378.5	29,878.5	498.4
Бууны татвар	2,900.0	3,546.5	646.5	122.3
Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,500.0	2,075.8	575.8	138.4
Хадгаламжийн хүүгийн орлого	24,000.0	27,950.8	3,950.8	116.5
Үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсны орлого	3,000.0	3,912.0	912.0	130.4
Газрын төлбөр	1,200.0	1,741.3	541.3	145.1
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	6,000.0	8,103.0	2,103.0	135.1
Ан агнуур нөөц ашигласны	136,512.0	382,233.6	245,721.6	
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	18,000.0	19,000.0	1,000.0	105.6
Малын тоо толгойн албан татвар		61,237.7	61,237.7	
Бусад орлого	4,500.0	6,654.9	2,154.9	
2.Татварын бус орлого	38,000.0	75,062.5	37,062.5	197.5
2.1.Хүү торгуулийн орлого	38,000.0	75,062.5	37,062.5	197.5
Нийт дүн	243,112.0	628,896.5	(385,784.5)	258.7

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 1,391.6 хувь буюу 385,784.5 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр хүснэгт-13-т тодорхой харуулсан болно. Орон нутгийн орлого давсан нь төлөвлөгдөөгүй байсан шонхор шувууны агнуурын орлого төлөвлөгдөөгүй байсан 245,721.6 орсон мөн Малын хөлийн татварыг хуулийн дагуу 61.2 мянган төгрөг төвлөрсөн байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод сумын Засаг даргын Тамгын газар 4,500.0 мянган төгрөгийн орлогоос 5,754.9 мянган төгрөгийн орлого орсон байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, хүүгийн төлөлтөөр тайлант онд 35,000.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 68,390.0 мянган төгрөгийн орлогыг оруулсан байна.

3.5.11 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71702, 71801, 71802, 71806, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 3,023,361.2 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2,777,439.7 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас мянган төгрөгийг 2,701,943.6 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулсан бол 75,496.1 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн бөгөөд Эрүүл мэндийн системийн дээд байгууллага нь нэг хүнээр тооцсон хувьсах зардлын нормативыг баримтлан тухайн сумын хүн амын тоотой харьцуулж төсвийг төлөвлөсөн ба Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020.12.18-ний өдрийн 2/04 дугаар тогтоолоор нийт 2,754,524.0 мянган төгрөгийг баталсан байна.

Хүснэгт №14. Төсвийн төлөвлөлт байгууллагаар /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Зөрүү
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	159,022.40	76,674.2	82,348.20
Засаг даргын Тамгын газар	576,731.50	398,678.6	178,052.90
Сургууль	1,682,175.00	1,083,352.1	598,822.90
Цэцэрлэг	489,798.30	312,716.3	177,082.00
Эрүүл мэндийн төв	600,107.20	544,327.7	55,779.50
Соёлын төв	200,241.90	83,390.6	116,851.30
Сум хөгжүүлэх сан		154,700.0	-154,700.00
Орон нутгийн хөгжлийн сан		100,684.5	-100,684.50
Нийт дүн	3,708,076.30	2,754,524.00	953,552.30

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын 2020.12.18-ний өдрийн 2/04 дүгээр тогтоолоор анх 2,754,524.0 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2021.07.05-ний өдрийн 03/04 дугаар тогтоолоор 83,140.2 мянга, 2021.09.27 -ны өдрийн 04/08 тоот тогтоолоор 167,159.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж баталсан бол тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зардлыг 2021.12.06-ний өдрийн А/742 дугаар захирамжаар 18,038.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж сумын нийт төсөв 3,023,361.2 мянган төгрөг болжээ.

Нийт зардлын 1,613,207.0 мянган төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 100,684.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 1,083,539.5 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 52,300.0 мянган төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 38,465.1 мянган төгрөгийг эрүүл

мэндийн даатгалын санхүүжилтээс, 135,165.0 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс тус тус санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтийг бүрэн авч, орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг 9,782.6 мянган төгрөгөөр дутуу, эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтээс 14,263.7 мянган төгрөгөөр дутуу санхүүжүүлсэн ба улсын төсөвт 67,256.9 мянга, орон нутгийн төсөвт 111,245.5 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	Улсын төсөвт	Орон нутагийн төсөвт
ИТХ	86,341.2	85,806.6	534.6	99.4		434.7
ЗДТГ	588,969.7	494,547.6	94,422.1	84.0		97176.9
Сургууль	1,110,777.7	1,086,516.2	24,261.5	97.8	22,332.3	
Цэцэрлэг	305,322.8	264,134.4	41,188.4	86.5	34,154.3	
Соёлын төв	95,472.6	81,838.7	13,633.9	85.7		13633.9
Хүн эмнэлэг	544,327.7	519,293.70	25,034.0	95.4	10,770.3	
СХСан	154,700.0	135,650.0	19,050.0	87.7		
ОНХСан	137,449.5	109,652.5	27,797.0	79.8		
Нийт дүн	3,023,361.2	2,777,439.7	245,921.5	91.9	67,256.9	111,245.5

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,777,439.7 мянган төгрөг буюу 91.9 хувьтай буюу 245,921.5 мянган төгрөгийг хэмнэлтийг байгууллага тус бүрээр хүснэгт-15-т тодорхой харуулсан байгаа бөгөөд Ерөнхий боловсролын сургуулийн урсгал зардлыг 24,261.5 мянга, орон нутгийн хөгжлийн сангийн зардлыг 27,797.0 мянга, сум хөгжүүлэх сангийн зардлыг 19,050.0 мянга, ЭМТ-ын урсгал зардлыг 25,034.0 мянга, ЗДТГ-ын урсгал зардлыг 94,422.1 мянга, Цэцэрлэгийн урсгал зардлыг 41,188.4 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан 118,256.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 13,721.9 мянга, Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого 148,194.5 мянга нийт 280,173.1 мянган төгрөгийн орлого төвлөрсөн ба Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж 237,986.5 мянга, Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж 9,566.3 мянга, Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж 22,866.5 мянган төгрөгийг зарцуулж 9,753.8 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 16. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	ЕБС	Цэцэрлэг	ЭМТ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	1,000.0	19,060.4	37,037.6	0.0	223,075.1	280,173.1
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000.0	5,338.5	37,037.6	0.0	74,880.6	118,256.7
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.0	13,721.9				13,721.9
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого	0.0				148,194.5	148,194.5
НИЙТ ЗАРЛАГА	1,000.0	13,607.6	9,871.0	0.0	223,074.2	270,419.3
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000.0	13,607.6	304.7	0.0	223,074.2	237,986.5
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж			9,566.3			9,566.3
Төсөвт төвлөрүүлсэн	31.1	32.3	0.0	0.0	1,609.9	1,673.3

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд сумын орон нутгийн нөөц хөрөнгөнд 91.252,5 мянган төгрөгөөр тодотгон баталж 63.030,8 мянган төгрөгийг зарцуулж 28.221,7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтыг Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын дагуу авч үзвэл: Нийт зарцуулалтын 67.7 хувийг журмын 2.1.1 дэх заалтын хүрээнд ковид цар тахал, малын шүлхий өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зардалд 97.5 хувь 2.1.6 дахь заалтын хүрээнд шагнал урамшуулал, нэг удаагийн буцалтгүй тусламж дэмжлэгт 2.5 хувийг тус тус зарцуулжээ.

3.8 Аудитын гол асуудал

Сумын засаг дарга нь жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 7 үндсэн зорилтын хүрээнд 100 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг 70.1 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнажээ.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан нийт 3,023,361.2 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 2,777,439.7 мянган төгрөгийг зарцуулж 91.9 хувийн биелэлттэй байна.

Тус сум нь 12 нэр төрлийн орлогоор 243,112.0 төгрөг төвлөрүүлэхээс 628,896.5 төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 1,391.6 хувь буюу 385,784.5 мянган төгрөгөөр давж биелсэн байна.

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэн байна.

Төрийн аудитын байгууллагаас Өлзийт сумын Засаг даргын харьяа байгууллагад аудит хийсэн хэлбэрийг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

Хүснэгт №17. Төсвийн шууд захирагчийн аудитын дүн

Байгууллагын нэр	Байгууллагын тоо				Аудитын санал дүгнэлтийн төрөл				
	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Гүйцэтгэсэн		Бүгд	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Үүнээс	
			Бие дааж дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан				Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
ЕБСургууль	1	1	1		1	1			
Цэцэрлэг	1	1	1		1	1			
ЗДТГ	1	1	1		1	1			
ИТХурал	1	1		1					
Соёлын төв	1	1		1					
ЭМТ	1	1	1		1	1			
ОНХС	1	1		1					
СХС	1	1		1					
НИЙТ ДҮН	8	8	4	4	4	4	0	0	0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

Сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 4 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 4 байгууллагыг түүвэрт хамруулсан ба аудитад хамрагдсан байгууллагууд 4 байгууллага зөрчилгүй санал дүгнэлтийг өгсөн байна.

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 353,026.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 1,000.0 сая төгрөгийн 1 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 1,433.5 мянган төгрөгийн 2 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэн, 3,127.2 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 347,465.3 мянган төгрөгийн 5 зөрчилд зөвлөмж өгч ажилласан байна. Хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №18. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
			Залруулга		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн зөрчил										
ИТХ	0	-								
ЗДТГ	5	5,560.7	1	1,000.0	1	3,127.2	2	1,433.5	1	0
ЕБСургууль	0	-								
Хүүхдийн цэцэрлэг	0	-								
Бага цэцэрлэг	0	-								
ЭМТ	0	-								
СХС	0	-								
СТА зөрчлийн дүн	5	5,560.7	1.0	1,000.0	1.0	3,127.2	2.0	1,433.5	2	-
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
ЗДТГ	1	-							1	-
ЕБСургууль	2	347,465.3							2	347,465.3
Соёлын төв	0	-								
Хүүхдийн цэцэрлэг	0	-								
Бага сургууль	0	-								
Нийцлийн аудитын дүн	3	347,465.3	-	-	-	-	-	-	3	347,465.3
Нийт дүн	8	353,026.0	1	1,000.00	1.0	3,127.2	2	1,433.5	5	347,465.3

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэсэн

Төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн залруулагдаагүй алдаа зөрчлийг санхүүгийн тайлангийн болон нийцлийн аудиттай холбоотой асуудал гэж ангилан үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой 5,560.7 мянган төгрөгийн 5 зөрчил, нийцлийн аудиттай холбоотой 347,465.3 мянган төгрөгийн 3 зөрчил тус тус илэрсэн байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт болон Монгол Улсын Засгийн газрын “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг шалгаж үр дүнг баримтжуулсан.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 155 мэдээллээс 153 мэдээллийг хугацаанд нь, 2 мэдээллийг мэдээллийн хугацаа болоогүй байна.

Хүснэгт 19. Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Удаа	Хугацаанд нь мэдээлсэн	Хугацаа хоцроосон	Хугацаа болоогүй	Мэдээлээгүй
1	Бүтэн жил	12	12	10	0	2	0
2	Хагас жил	3	3	3	0	0	0
3	Улирал бүр	2	8	8	0	0	0
4	Сар бүр	5	60	60	0	0	0
5	Тухай бүр	6	72	72	0	0	0
Нийт		28	155	153	0	2	0

Эх сурвалж. Өлзийт сумын Засаг даргын шилэн дансны цахим хуудас

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайланд онд Монгол Улсын Засгийн газрын “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолыг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан. Уг тогтоолын хэрэгжилтийг Баянговь сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгахад дараах зөрчил илэрсэн байна. Үүнд:

- Өлзийт сумын ЕБС нь тайлант онд тогтмол зардалд 216,879.6 мянган төгрөг батлагдсан ба нийт батлагдсан төсвийн 20 хувь нь 43,375.9 мянган төгрөг байна. Тус онд 1,929.1 төгрөгийн хэмнэлт үүссэн бөгөөд 43,356.6 мянган төгрөгийн хэмнэлтийг үүсгээгүй байгаа нь Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолын “1.8. байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээнд 20-иос доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.
- Өлзийт сумын ЗДТГ-ын- 2021 оны төсвийг 398,678.6 мянган төгрөгөөр анх баталсан ба тодотголоор 190,291.1 мянган төгрөг нэмж 584,469.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 4,500.0 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор

санхүүжүүлэхээр баталсан ба гүйцэтгэлээр 494,547.6 мянган төгрөг зарцуулсан байгаа нь батлагдсан төсөвт 16.0 хувийн хэмнэлт гаргасан. Үүнээс цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлээс бусад урсгал зардлын төсвийг 109,755.5 мянган төгрөгөөр анх баталсан ба тодотголоор 181,202.7 мянган төгрөг нэмж 290,958.2 мянган төгрөгөөр баталсан ба гүйцэтгэлээр 197,441.7 мянган төгрөг зарцуулсан байгаа нь батлагдсан төсөвт 32.1 хувийн хэмнэлт гаргасан.

- Бичиг хэргийн зардлыг 4,893.4 мянган төгрөгөөр баталснаас гүйцэтгэлээр 4,856.2 мянган төгрөг зарцуулсан байна.
- Албан томилолтын зардлыг 708.0 мянган төгрөгөөр баталж гүйцэтгэлээр 704.0 мянган төгрөг зарцуулсан нь батлагдсан төсөвт 0.6 хувийн хэмнэлт гаргасан.
- Байгууллагын байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын төсвийг 48,837.2 мянган төгрөгөөр анх баталсан ба тодотголоор 1,545.7 мянган төгрөг хасаж 47,291.5 мянган төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 46877.3 мянган төгрөг зарцуулж анх баталсан дүнгээс 1,959.9 мянган төгрөг буюу 4.0 хувь хэмнэсэн.

Иймд дээрх зөрчлүүдэд ТШЗ-ийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар Засгийн газрын 43 дугаар тогтоолыг мөрдөж ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, харин бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд Монгол Улсын Засгийн газрын “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт холбогдох шалгуурт бүрэн нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 37,669.3 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж хүргүүлсэн ба зөвлөмжийн хэрэгжилтийг сумын Засаг даргын 2021 оны 06 дугаар сарын 25-ний өдрийн 110 тоот албан бичгээр ирүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна. Хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 20 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Зөвлөмж	3	36,669.3	3	36,669.3			100.0
Нийт	3	36,669.3	3	36,669.3			100.0

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар Өлзийт сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нийт 1,202.9 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй 1,202.9 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмжийг хүргүүлж байна.

4.2.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. ОРЛОГО БҮРДҮҮЛЭЛТТЭЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ

Илрүүлэлт: Аудитаар татварын албаны мэдээгээр орон нутгийн орлогын дүн орон нутгийн орлогын дансны хуулгаар болон ТТЗ-чийн нэгтгэсэн тайлангаар орлогын дүнгээс 1202,9 мянган төгрөгөөр илүү мэдээлэгдсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн “13.1. Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно, 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 “Үнэн зөв байх”, Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орон нутгийн орлогын мэдээг орлогын дансны хуулгатай тулган мэдээлж байх

2. УДИРДЛАГЫН ДЭЭД БОЛОН ДОТООД ХЯНАЛТ

Илрүүлэлт: ТТЗ-чийн ИТХ-ын хуралдаанаар батлагдсан төсөвт аймгийн Засаг даргын 2012.12.06-ны А/742 тоот захирамжаар зохицуулалт хийж, ЕБС-ийн төсвийг 11600,0 мянган төгрөгөөр, Цэцэрлэгийн төсвийг 6438,0 мянган төгрөгөөр, нийт 18038,0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байхад сумын ИТХ-аар дээр өөрчлөлтийг батлаагүй зарцуулалт гарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн “34.1. Засаг дарга дараах тохиолдолд тухайн жилийн төсвийн тодотголыг боловсруулж, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлнэ: 34.2.1 -д дээд шатны төсөвт тодотгол хийсний улмаас тухайн шатны төсөвт тодотгол хийх зайлшгүй шаардлага бий болсон гэснийг зөрчиж ИТХ-ын хуралдаанаар батлаагүй байна” заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: ТЭЗ-чийн шийдвэрээр төсөвт зохицуулалт хийсэн тухай бүр өөрчлөлтийг сумын МТХ-ын хуралдаанаар батлуулж Сумын Төрийн сан шийдвэрийн дагуу зарцуулалтын эрхийг нээж гүйлгээг хийж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо 2022	Аудитын нэр:	Өлзийт сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудит	Аудитын код: БНА-2021/15/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Өлзийт сумын Засаг дарга	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
1	2	3	4	5	
ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар:					
1	Аудитаар татварын албаны мэдээгээр орон нутгийн орлогын дүн орон нутгийн орлогын дансны хуулгаар болон ТТЗ-ийн нэгтгэсэн тайлангаар орлогын дүнгээс 1202,8 мянган төгрөгөөр илүү мэдээлэгдсэн байна.	1,202.9	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	
2	ТТЗ-ийн ИТХ-ын хуралдаанаар батлагдсан төсөвт аймгийн Засаг даргын 2012.12.06-ны А/742 тоот захирамжаар зохицуулалт хийж, ЕБС-ийн төсвийг 11600,0 мянган төгрөгөөр, Цэцэрлэгийн төсвийг 6438,0 мянган төгрөгөөр, нийт 18038,0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байхад сумын ИТХ-аар дээр өөрчлөлтийг батлаагүй байна.	0	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	
дүн		1,202.9			

_____оОо_____

6. Харьяа ТШЗ-ийн байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт /мянган төгрөгөөр/

Д/д	Аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /мянган төгрөг/	Алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт.	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
А	2	3	4	5	6
Засаг даргын Тамгын газар		5,560.7			
1	Баянлиг сумын ЗДТГ-т 2016 онд хог тээврийн машинтай холбоотой 1000.0 мянган төгрөгийн авлага үүссэн тус авлагыг нягтлан бодогчийн программд ажиллагсадтай холбоотой авлагаар, Сангийн яамны Э-тайланд байгууллагаас авах авлагаар бүртгэсэн байна.	1,000.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Зоригт Б.Батдорж
2	Тус байгууллагын уурын зуухыг түрээслэгч Залаа цагаан хоршоо ХХК нь 7,127.2 мянган төгрөгийн түрээсийн төлбөрийг төлөөгүй авлагаар бүртгэсэн ба 2022 оны 02 сард 4,000.0 мянган төгрөгийг төлсөн ба 3,127.2 мянган төгрөгийг төлөөгүй байна.	3,127.2	Төлбөрийн акт тогтоосон	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Зоригт Б.Батдорж
3	Авлагын дансанд үлдэгдэлтэй байгаа 1000.0 мянган төгрөгийн авлага нь 2016 онд үүссэн олон жилийн насжилттай байгууллагаас авах авлага байна.	1,000.0	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Зоригт Б.Батдорж
4	Баянхонгор аймгийн Статистикийн хэлтээс нэмэлт дансаар хүлээн авсан хагас жилийн мал тооллогын 12 тоологчийн 433.5 мянган төгрөгийн цалинг Нийгмийн даатгалын хэлтэст мэдээлээгүй байна.	433.5	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Зоригт Б.Батдорж
5	Байгууллагын байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын төсвийг 48,837.2 мянган төгрөгөөр анх баталсан ба тодотголоор 1,545.7 мянган төгрөг хасаж 47,291.5 мянган төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 46877.3 мянган төгрөг зарцуулж анх баталсан дүнгээс 1,959.9 мянган төгрөг буюу 4.0 хувь хэмнэлт гаргасан байна.	0	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Зоригт Б.Батдорж
6	Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 788,877.2 мянган төгрөгийн 151 мэдээлэл мэдээлэхээс 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалт, орлого зарлагын гүйлгээтэй холбоотой 243807.1 мянган төгрөгийн 16 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	0	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Зоригт Б.Батдорж
Ерөнхий боловсролын сургууль		0			
1	Тайлант онд тогтмол зардалд 216,879.6 мянган төгрөг батлагдсан ба нийт батлагдсан төсвийн 20 хувь нь 43,375.9 мянган төгрөг байна. Тус онд 1,929.1 төгрөгийн хэмнэлт үүссэн бөгөөд 43,356.6 мянган төгрөгийн хэмнэлтийг үүсгээгүй байна.	0	Нийцлийн аудитын зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Ө.Хашбилэг Б.Мөнхтогтох
2	Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс 304,108.7 мянган төгрөгийн 5 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	0	Нийцлийн аудитын зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Ц.Буянтогтох Ж.Золжаргал
Нийт дүн		5,560.7			

оОо